

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Opera Mystica V. Ac Mystici Doctoris F. Ioannis A Cruce
Primi Religiosi Discalceati Ordinis B. V. M. De Monte
Carmelo Et Seraphicæ Virginis Theresiæ fidelissimi
coadiutoris**

Juan <de la Cruz>

Coloniæ Agrippinæ, 1639

§. 1. Prior pars propositionis illustratur, & Sa[n]ctorum Patrum testimonijs
corroboratur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37873

B.
Joannis
à Cruce

Opera
mystica
NVI
124

CAPVT V.

QVINTA PROPOSITIO ELVCIDA-
tur, eiusque doctrina simul, & loquendi modus
Sanctorum Patrum testimonijs illu-
stratur.

1. QVinta deinde propositio, quæ in Venerabili Parente nostro ab aliquibus notata
fuit, habetur lib. 2. Ascens. Mont. Carmeli cap. 31. vbi sermonem instruens de
locutionibus substantialibus, quibus Deus ad animam loquitur, sic habet. *Quantum
ad hæc verba attinet, nihil est quod agat anima, aut ex seipsa tunc velit nec conetur, sed humiliter se
dimittat, & resignat am illi exhibeat, liberum suum a seipsum Deo præbendo: Nec est cur ea re-
spiciat, aut vereatur, aut in exequendis ijs, quæ præscribunt labores; Deus enim ipse istis substantiali-
bus verbis idipsum in ea & cum ea operatur, quod secus in formalibus & successivis accidit. Nec est,
(vt dixi) quod hic rejicere conetur: effectus quippe eorum substantialis, vt sic dicam, divinisque virtuti
referretur in anima manet: quem quoniam passivè recipit, universus eius conatus minor est: nec est quod
aliquam deceptionem vereatur, nam neque intellectus, neque cacodamon se immiscere huic rei qui-
unt &c.*

Vt clarius circa huius propositionis Elucidationem procedamus, eam in quatuor
partes secabimus. Prima est, in qua asserit Mysticus noster Doctor dari huiusmodi
locutiones internas substantiales. Secunda est in qua docet, quod tunc non oportet
animam laborare in exequendo eo, quod per huiusmodi locutiones significatur, quia
medijs his locutionibus substantialibus id Deus in ipsa, & cum ipsa operatur. Tertia
est, non oportet quod tunc anima aliquid agat, sed solum quod habeat se in illis com-
resignatione, & humilitate, præbendo liberum suum consensum Deo. Quarta tan-
dem est, quod tunc non debet timere aliquam deceptionem, eo quod nec malignus
spiritus, nec proprius possunt se in hoc immiscere.

Quoad omnes igitur has partes verissimam esse hanc propositionem, eiusque do-
ctrinam, & locutionem frequenter apud Sanctos Patres, & Catholicos Doctores
haberi, manifestè ostendemus, per singulas enumeratas partes suo ordine discus-
tendo.

§. I.

Prior pars propositionis illustratur, & Sanctorum
Patrum testimonijs corroboratur.

2. QVoad primam igitur partem, dubitari non potest huiusmodi locutiones sub-
stantiales, distinctas ab his quas Mysticus noster Doctor formales tantum ap-
pellat.

pellat, reperiri; huiusmodique distinctionem in eo consistere, quod locutiones substantiales semper operantur, & imprimunt in anima id, quod significant, ita scilicet, ut si diceret Deus ipsi animæ: *Esto iusta*, statim esset iusta, vel si diceret illi, *prosequere me amore*, statim hunc amorem in se ipsa sentiret, vel si illi diceret: *Ne timeas*, statim magnam tranquillitatem, & fortitudinem in semetipsa experiretur; hanc autem infallibilem operationem, & effectum aliarum locutiones formales tantum, omnimodè verò substantiales, non obtinent: sed solum intellectum de agendis illustrant: etenim doctrinam, & distinctionem hanc, quamvis ad aliud propositum expresse docet Divus Thomas secunda secundæ quæstione 76. articulo 1. ubi sic inquit: *Dicere autem, tripliciter se habet ad id quod dicitur: vno modo per modum enunciationis, sicut aliquid exprimitur modo indicatio, alio modo dicere se habet ad id quod dicitur per modum causa, & hoc idem primum, & principaliter competit Deo, qui omnia verbo suo fecit, secundum illum Psalm. 32. dixit, & facta sunt. Sed clarius, & expressius ad propositum nostrum docet in proprijs terminis doctrinam hanc Div. Bernardus serm. 45. in Cant. sic inquit: *Verbi lingua sautor dignitatis est, anima verò, deuotionis seruer; cum huiusmodi linguam suam verbum mouet, volens ad animam loqui, non potest anima non sentire, &c.* Et infra subiungit: *Verbo ergo dicere anima pulchra est, & appellare amicam, insindere est, vnde amet, & se presumat amari. Vnde concludit: Itaque locutio Verbi infusio doni, responsio anime cum gratiarum actione, admiratio, &c. Quid clarius, & ad rem nostram expressius?**

Id ipsam expresse docet Sancta Mater nostra THERESIA, Mansionem 6. cap. 3. ubi de his locutionibus sermonem instituens, inquit: *Certiores porro qua hic haberi possunt nota meo iudicio, sunt ista. Prima ac præ cæteris vera est, dominium & potestas illa, quam ipse secum fert, quod scilicet loquatur simul & operetur. Clarius me explicabo. Versatur, verbis gratia, anima quadam in omni tribulationis, angustia & pressura interioris, quam dixi genere: intellectus adhuc illi penitus obscuratus est, magnaque eam occupat auiditas; & ecce vel vnica harum allocutione exempli gratia solum dicendo: *Noli affligi*, mox omnis pressura disciuitur, summaque vnde quaque luce perfunditur: adeo ut omnis illa pœna, quam ei (ut quidem videbatur) non mundus vniuersus, neque quidquid doctorum hominum est, si ad rationes, ob quas non deberet, ei proponendas conuenissent, excimere ac dimouere, quantumcumque denique ad id contenderent potuissent, id momento euanescat & afflictio illa prorsus cesserit. Multum deinde affligitur, quod Confessorius & alij nonnulli ei dixerint spiritum satana esse, à quo ipsa dirigitur, vnde ipsa penitus conseruata, ingenti timore percellitur, & ecce, vel vnico verbo quod ei dicitur, *Ego sum, noli timere*, in momento fugit omnis afflictio & ingenti consolatione in animo persuasa, prorsus serenatur, adeo ut nullus tanta sibi futurus videatur eloquentia, qui, ut aliud id esse credat, sibi persuadere possit. Denique ob gratia quadam negotia valde anxiosa, & afflictiva est, quod quæ eorum sit futurus euentus ignoret, audit sibi dicentem ut quiescat & tranquilla sit, etenim felicem vniuersa successum habitura, vnde valde certa ac secura redditur, nullamque exinde anxietatem sentit. Atque ita de alijs plurimis id generis rebus &c. Et cap. 25. suæ vitæ sic etiam de hac re loquitur: *Cum ergo in magna illa anxietate constituta essem, hæc sola verba nimis quam sufficientia fuere ad illam asserendam, mentemque meam omni nubilo discussa, serenandam: Filia noli timere, ego enim sum, & non deferam te, noli timere. Putabam sane (ut quidem me diffosam vidi) vel de longo tempore opus esse, ad mihi persuadendum, ut mentem ego meam ad quietem imponerem, & neminem sufficientem ad hoc eloquentiam & ingenium adferre posse: ecce sola verba hæc,**

B.
Joannis
à Cruce

Opera
Mystica
NVI
128

is a me sermians, corroborans, animans, securum reddunt, quietant & illuminant, vt animam meam in momento plane immutatam viderem, & aliam, & contra vniversum mundum distantem, rationibus euicissem Deum esse, qui in me operaretur. O quam bonus Deus est: verba eius sunt opera, vnde ita mecum ipsa dicebam, quis est hic, cui omnes potentie mee ita obediunt, & qui vnico momento, tam spissis in tenebris lucem serenitatemque adfert &c. Idemque repetit cap. 26. & 30. huius vitæ.

4. Id ipsum docet D. Bonauentura itiner. secundo æternitatis dist. 7. vbi ex D. Bernardi doctrina sic loquitur: Vide quoniam Verbum Dei, quod egreditur de ore Dei, non trahitur ad Deum vacuum, sed prosperatur & facit omnia ad qua misit illud; vt dicere populo & gratia Dei in me vacua non fuit. Consonat Beatus Thomas de Villanueva in Cant. fol. 124. colum. 1. in fine sic inquit: Quod etiam in hac vita in Sanctis impleri existimo, quando non iam per Scripturas, sed per seipsum loquitur os, & impletur, quod scriptum est, erunt omnes docibiles Dei, Cum sic Spiritus loquitur omnis litera fastiditur. Quam etiam doctrinam de locutione Dei operatiua, & effectiua, seu infusiva docet Diuus Gregorius lib. 2. Moralium cap. 4. ibi: Respondere ergo Dei, est eorum mentibus libenter expectandi moras infundere. Noster Ioannes à Iesv Maria de Mystica Theologia cap. 8. Suarez libro secundo de oratione, cap. duodecimo, numero 21. Antonius Fernandez de visionibus Prophetarum, præludio 3. numero 3. Venerabilis Doctor Ildephonus de Orosio in lib. de meditatione & contemplatione, folio 138. pagina 1. columna secunda, Magister Basilius Pontius Legionensis in Defensorio citato, propositione. 5. & plura alij.

5. Quod autem attinet ad terminum illam, substantiali locutio, satis vtitur, & communis est huiusmodi terminus, ad significandas res, quæ & si physicè loquendo, substantiam physicam non importent, tamen sunt magni ponderis, & momenti, desumpta similitudine à substantia physica, quæ respectu accidentium quid firmum, & solidum importat, rationemque entis simpliciter obtinet; accidentia vero comparatione illius debilia, & multò minoris momenti, ac non nisi entia secundum quid sunt, & idèò quoties volumus significare aliquid valde solidum, & magni momenti, dicere solemus, illud esse valde substantiale; e contra vero ad significandam rem minime momenti, parumque solidam solemus eam accidentale appellare: quia ergo huiusmodi locutiones sunt magni momenti, & perfectissimæ, eo quod effectum magni ponderis, quem significant, re ipsa in anima, siue immediatè siue mediatè operentur, idèò meritò ad id significandum substantiales locutiones appellantur, quamuis in eis accidentibus, cuiusmodi sunt species intelligibiles, actusque vitales potentiarum ete-
reantur.

6. Quem sensum ipsemet IOANNES noster satis explicuit, dum in eodem capite 30. apponens exemplum huiusmodi locutionum substantialium, & in quo hæc ratio substantialitatis, vt sic dicamus, consistat, explicans, sic inquit: Itaque licet certum sit omne substantiale verbum esse etiam formale: non tamen propterea omne formale verbum substantiale est, sed solummodo illud, quod (sicuti superius diximus) vere realiterque illud imprimat in anima quod significat. Vt si Dominus noster formaliter diceret anima, Sis bona, illud substantiale foret bona; vel si diceret. Dilige me, confestim in se amoris substantiam haberet; & sciret, qui est verus Dei amor, &c. Ecce qualiter substantiam amoris, non pro substantia phy-

fica, sed pro vero amore sumit, quamvis alias, physicè loquendo, amor accidens sit, iuxta quem etiam sensum, alius terminus huic similis, nempe, essentialis, sumi solet.

Iuxta hunc ergo sensum valde vsitata est hæc locutio. Sanctus namque Dionysius cap. 2. de diuinis nominibus, & ibidem D. Thomas lect. 4. virtutes substantificas appellat, D. etiam Bonauent. in soliloquijs cap. 4. vocat contemplationem, *Gaudium substantiale*, plures etiam alij, vt Suarez tom. 2. de Relig. lib. 2. cap. 6. & 8. veram deuotionem, substantialem appellant, Thaulerus quoque sermone 2. Dominicæ 18. post festum Sanctissimæ Trinitatis, amorem valdè perfectum, essentialem nominat, & in hunc modum plures aliæ locutiones frequenter reperiuntur, & in communi vsu loquendi vsurpantur.

Alia etiam de causa locutiones istæ, substantiales dici possunt, quamvis non in ipsa animæ substantia, sed in eius potentijs exerceantur, quia scilicet fiunt valdè intimè, & cum minori dependentia ab externis sensibus: quia ergo substantia, seu essentia rei est maximè intima in vnaquaque re, idè ad explicandam hanc intimitatem huiusmodi locutionum, independentiamque ab externis sensibus, meritò locutiones istæ substantiales dicuntur.

Accedit deniq; alia ratio, quia sc. huiusmodi locutiones, propter suam perfectionem, participant aliquando modum illum, quo substantijs immaterialibus Deus loquitur, necnon, & assimilantur magis visioni beatificæ, vt docet D. Thom. 2. 2. q. 174. art. 2. & Suarez tractat. de fide disp. 8. sect. 5. num. 6. cumque per visionem beatificam Dei substantia & essentia cognoscatur, idè ad perfectionem huiusmodi locutionum, quæ magis prædictæ visioni assimilantur, explicandam, terminus ille, substantialis locutio meritò eis applicatur. Vnde modum hunc loquendi approbauit citatus Magister Basilius Legionensis loco citato, & re vera iuxta prædictos sensus, qui latis vsitati sunt, maxime verò primus, non potest non approbari.

§. II.

Secunda propositionis pars elucidatur, & ex communi doctrina confirmatur.

QVO ad secundam verò partem, quæ asserit non oportere tunc animam laborare in exequenda re, quæ per talem locutionem significatur, eo quod ipse Deus tem illam in ipsa anima, & cum ipsa operatur.

Verissima est hæc propositio, constatque ex dictis circa infallibilem efficaciam, & operationem huiusmodi locutionum, hac enim stante certum est, quod sine villo labore animæ, accipiet ipsa effectum huiusmodi locutionum.

Per hoc autem quod excludatur labor, nequaquam excluditur operatio, vt constat ex dictis circa propositionem præcedentem à num. 14. & etiam ex ipsismet verbis Mystici nostri Doctoris, in hoc eodem loco siquidem asserit: *Habeat se cum resignatione & humilitate in illis, dando suum liberum assensum Deo &c.* Resignatio enim, humilitas, & liber consensus, operationes ipsius animæ manifestè exprimunt, & statim sub-